

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА
УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 11 (1047) ● Чацвер, 28 сакавіка 1974 г. ● Цана 2 кап. ● Газета выдаецца з 1935 г.

Ліўген Макарэвіч і
Наталля Вялічка —
студэнты ІІІ курса хі-
мічнага факультэта.
Нядаўна рашэннем
біюро камітэта камса-
мола яны ўзнагаро-
джаны значком «За
выдатную вучобу».
Сёння ж у рабят—
звычайны працоўны
дзень.

ІМІ ГАНАРЫЦА УНІВЕРСІТЭТ

На здымках: у Наталі Вялічка заняткі па фізічнай хіміі, а ў Ліўгені Макарэвіча —
па арганіцы.

Фота Д. ЧАХОВІЧА.

НАСУСТРАЧ XVII КАМСАМОЛЬСКАМУ

Кіруючыся рашэннем сакратарыята ЦК ЛКСМБ, біюро камітэта камсамола ўніверсітэта прыняло пастанову аб правядзенні ва ўсіх пяровічных арганізацыях камсамольскіх сходаў з павесткай дня «Аб выніках XXV з'езда ЛКСМ Беларусі і задачах па далейшаму паляпшэнню камуністычнага выхавання моладзі».

Сходы прайшлі ўжо на філалагічным факультэце і ФПМ, у многіх групах і на курсах юрыдычнага, геаграфічнага, фізічнага і гістарычнага факультэтаў.

Былі абмеркаваны задачы, якія вынікаюць з рашэнняў XXV з'езда, прамовы другога сакратара ЦК КПБ тав. А. Н. Аксёнава.

На сходах прысутнічалі ветэраны партыі і працы, выступала дэлегатка XXV з'езда камсамола Беларусі студэнтка філфака Л. Тарасюк.

ДОБРЫ ДЗЕНЬ, ТРЭЦІ ПРАЦОЎНЫ

Калі ўважліва прачытаць усе аб'явы на пятым паверсе галоўнага корпуса, можна даволі добра ўявіць, чым жыве сёння гістарычны факультэт. Бадай, самыя яскравыя, самыя маляўнічыя аб'явы належаць СВА. Яны заклікаюць байцоў з'явіцца на першыя атрадныя сходы, абавязваюць неадкладна прайсці медаглядаў... Ідзе падрыхтоўчы перыяд працоўнага семестра-1974.

На мінулым тыдні закончылася фарміраванне студэнцкіх будаўнічых атрадаў гістарычнага факультэта. У гэтым годзе іх «геаграфія» такая: атрад імя Эрнэста Чэ Гевары накіруецца ў Томскую вобласць, атрад «Вікторыя-74» — ва Уральскую, атрад імя Шмырова — у Малдавію. Самы блізкі, але не менш напружаны фронт работ — у гарадскога атрада імя Ленінскага камсамола.

Ва ўсіх атрадах прайшлі першыя сходы, на якіх выбраны актыў, праведзена падпіска на «Студэнцкі мерыдыян», вырашаны пытанні з формай і эмблемамі. Камандзіры і камісары азнаёмілі байцоў са статутам СВА, зацвердзілі планы работ атрадаў у падрыхтоўчы перыяд.
Т. ЛЕАНКОВА.
{Прэс-цэнтр камітэта камсамола.}

НА ПАРОЗЕ САМАСТОЙНАСЦІ

ІДЗЕ РАЗМЕРКАВАННЕ

З 13 сакавіка ва ўніверсітэце ідзе размеркаванне выпускнікоў па месцах іх будучай работы. Першымі перад камісіяй прайшлі філалагі, выпускнікі рускага аддзялення. Добрая падрыхтоўка ўсёй дакументацыі, дакладнае і рознабаковае прадстаўленне кожнага спецыяліста, якое рабіў

намеснік дэкана М. М. Піпчанка, пакінулі добрае ўражанне і дазволілі зладжана правесці гэты адказны дзень. Выдатная вучоба, актыўная навуковая і грамадская работа далі права размяркоўвацца першымі Таццяна Чайко, Людміла Паленавай, Але Вернікоўскай. Т. Чайко падпісала накіраванне ў

Дзяржынскі раённы аддзел народнай асветы, Л. Паленава — у Пухавіцкі. Яшчэ 77 маладых настаўнікаў пачнуць свой першы навучальны год у школах Драгічынскага, Івацэвіцкага, Іванаўскага, Камянецкага, Луцінцкага, Горацкага, Глускага, Полацкага і іншых раёнах рэспублікі 28 выпускнікоў атрымалі права

Калі б у сутках было і больш 24 гадзін, то ўсё роўна Тамары не хапала б часу. Лекцыі, справы ў партбіюро, потым — нарада ў камітэце камсамола. Толькі год узначальвае Тамара Краўцова, студэнтка ІV курса юрыдычнага факультэта, інтэрсектар камітэта камсамола ўніверсітэта. Ужо ёсць некаторыя поспехі. Калі дзяўчына расказвае аб рабоце сектара, то абавязкова ўспомніць сваіх добрых памочнікаў Сашу Якубава і Люду Шарпан. Гэта і іх намаганнямі праводзяцца цікавыя вечары інтэрнацыянальнай дружбы, суспрэчы з ветэранамі вайны і працы.
На здымку: на пярэднім плане Т. Краўцова.

АЛЕ І АБАВЯЗАК

Быць народным кантралёрам — высокі гонар. Але разам з тым гэта і адказны абавязак. Ён патрабуе праяўлення волі, настойлівасці, прынцыповасці, шырокіх і рознабаковых ведаў, творчых пошукаў лепшых прыёмаў здзяйснення кантролю, найбольш дзейсных сродкаў ліквідавання выкрытых недахопаў, шырокага распаўсюджвання станоўчага вопыту.
Поспех у рабоце народных кантралёраў у многім залежыць ад іх сістэматычнай і настойлівай вучобы, ад удасканалення практычнага майстэрства.
У выніку выбараў, якія праходзілі ва ўніверсітэце

ў снежні мінулага года, састану народных кантралёраў абнавіўся больш чым напалову. Народнымі кантралёрамі выбраны лерадавыя, найбольш актыўныя выкладчыкі, супрацоўнікі, студэнты як камуністы, так і беспартыйныя. Новы састану груп гарача ўзяўся за работу: намесціў добрыя планы і пачаў праводзіць праверкі. Аднак першыя месяцы работы паказалі, што ў многіх кантралёраў не хапае спецыяльных ведаў па тэорыі і практыцы кантралёрскай работы. Праверкі праведзены, затрачаны дарагі час, а вынікаў, якіх чакалі, няма.
У. І. Ленін неаднаразова падкрэсліваў, што майстэр-

ства кіравання набываецца шляхам сістэматычнай настойлівай вучобы і практычнага ўдзелу ў кіраванні.
Каб дапамагчы народным кантралёрам правільна, мэтанакіравана і рэзультатыўна праводзіць праверкі, вырашана на чарговых занятках у «Школе народных кантралёраў» разгледзець формы і метады работы груп народнага кантролю. Размова пойдзе аб тым, як правільна падрыхтаваць і правесці праверку, «дакапацца» да прычын тых або іншых недахопаў і упушчэнняў у рабоце, знайсці асоб, якія не прытрымліваюцца сваіх не прытрымліваюцца сваіх службовых абавязкаў. Пра-

на самастойнае ўладкаванне на работу.

У Любанскі, Старадарожскі, Воранаўскі, Баранавіцкі, Кобрынскі, Талачынскі і іншыя раёны паедуць працаваць выпускнікі беларускага аддзялення.

Вызначаны ўжо месцы работ выпускнікоў геафака, біяфака, хіміфака. На чарзе гісторыкі, філосафы і палітэканомы, журналісты і фізікі.

М. МАЦЕЙКА.

УВАГА! ЗАПРАШЭННЕ НА ЗАНЯТКІ

29 сакавіка ў 16 гадзін у аўдыторыі № 206 (галоўны корпус) адбудуцца заняткі ў «Школе народных кантралёраў» ўніверсітэта. З лекцыяй «Формы і метады работы груп народнага кантролю» выступіць намеснік загадчыка аддзела арганізацыйнай работы Камітэта народнага кантролю БССР А. С. Бурак.

На заняткі неабходна з'явіцца ўсім членам груп народнага кантролю.

Народны КАНТРОЛЬ

вільная арганізацыя праверкі абавязкова прадугледжвае, што кантралёры звяртаюць увагу не толькі на недахопы, промахі і памылкі ў рабоце, але і на станоўчы вопыт, які заслугоўвае ўсямернай падтрымкі і ўдасканалення на іншых участках работы.

Вучоба народных кантралёраў — абавязак. І яго неабходна непахісна прытрымлівацца. Патрэбна адзначыць, што ў мінулыя гады не ўсе народныя кантралёры філалагічнага, юрыдыч-

нага, геаграфічнага, матэматычнага факультэтаў рэгулярна наведвалі заняткі ў «Школе народных кантралёраў» ўніверсітэта.

Мы будзем весці строга ўлік наведвання заняткаў і прыцягваць да адказнасці як старшынь факультэцкіх груп народнага кантролю, так і саміх кантралёраў, якія ўхіляюцца ад вучобы.

Я. ТАГУНОУ,
намеснік сакратара парткома, старшыня групы народнага кантролю БДУ.

ГУЧЫЦЬ СЛОВА...

Адбыўся трэці, заключны тур агляду-конкурсу самадзейных дэкламатараў-выканаўцаў. На працягу трох з паловай гадзін са сцэны гучалі вершы.

Камітэт камсамола БДУ і праўленне студэнцкага клуба—арганізатары гэтага конкурсу—ставілі перад сабой задачу выявіць здольных дэкламатараў на факультэтах. Вопыт апошніх гадоў паказаў, што жанр дэкламацыі з'яўляецца слабым месцам у мастацкай самадзейнасці многіх факультэтаў.

Рашэннем камісіі першае месца прысуджана студэнцы факультэта прыкладнай матэматыкі Л. Дубікавай, другое — А. Касцецкаму, студэнту гістарычнага факультэта, трэцяе — студэнцы факультэта журналістыкі О. Ягоравай. Граматай узнагароджан калектыў выканаўцаў літаратурна-мастацкай кампазіцыі аб Пушкіне (біялагічны факультэт). Акрамя таго, яшчэ 12 удзельнікаў адзначаны заахвочвальнымі прэміямі.

Перамога выхаванцаў універсітэцкай тэатральнай студыі Л. Дубікавай і А. Касцецкага не была нечаканай. Яны і ў студэнцкім тэатры іграюць вядучыя ролі. Журы, якое ўзначальваў заслужаны артыст Латвійскай ССР А. М. Озераў, аднадушна выставіла ім самыя высокія адзнакі. Аднак О.

Ягоравай сур'эзную канкурэнцыю ставіў студэнт гістарычнага факультэта В. Маставец, адзначаны заахвочвальнай прэміяй.

Трэба сказаць, што гістарычны факультэт наогул добра падабраў удзельнікаў агляду.

Цяпер, калі вынікі конкурсу ўжо падведзены і сталі вядомымі імяны пераможцаў, можна з упэўненасцю сказаць, што пастаўленая задача вырашана паспяхова. Канешне, не абышлося без асобных «выдаткаў». Так, напрыклад, юрыдычны, матэма-

тычны і географічны факультэты не выставілі сваіх дэкламатараў. Член журы актрыса Тэатра юнага гледача С. Скальская адзначыла аднабоковасць у падборы рэпертуару. Гэта, у прыватнасці, выразілася ў тым, што ўдзельнікі конкурсу амаль не читалі лірычных і сатырычных твораў.

У цэлым жа конкурс паказаў, што факультэцкія калектывы самадзейнасці маюць здольных дэкламатараў, і ў аглядзе мастацкай самадзейнасці, які мае адбыцца, яны парадуюць гледачоў творчымі ўдачамі.

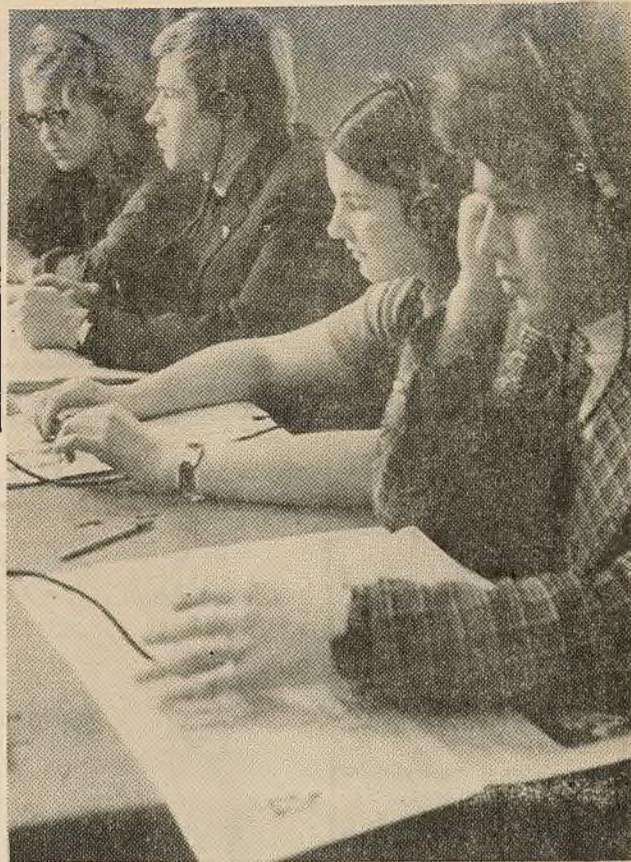
Ю. ШЫНКАР,
загадчык культмасавага сектара камітэта камсамола БДУ.

Заняткі па французскай мове ў студэнтаў I курса гістарычнага факультэта часта праходзяць тут, у спецыяльна абсталяваным кабінэце.

Ідзе праслухоўванне грамадска-палітычных тэкстаў. Вядзе заняткі старшы выкладчык Г. І. Нікалайчык.

Фота Д. Чаховіча.

ПРАВЫ І АБАВЯЗКІ МАЛАДОГА СПЕЦЫЯЛІСТА

(З ПАЛАЗЖНЯ АБ ПЕРСАНАЛЬНЫМ РАЗМЕРКАВАННІ)

Маладыя спецыялісты, якія закончылі вышэйшыя і сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы з адрывам ад вытворчасці, накіроўваюцца ў адпаведнасці з планам міжведамаснага і міжрэспубліканскага размеркавання на работу па спецыяльнасці і кваліфікацыі, набытымі імі ў навучальнай установе.

Прадастаўленне работы маладым спецыялістам у плавнавым парадку — адна з гарантый забеспячэння права грамадзян СССР на працу, устаноўленага артыкулам 118 Канстытуцыі СССР. Работа ў адпаведнасці з назначэннем — грамадзянскі доўг маладога спецыяліста.

Пры вызначэнні месцаў работы маладых спецыялістаў міністэрства (ведамствы) павінны ўлічваць даныя ім рэкамендацыі аб найбольш мэтазгодным выкарыстанні маладых спецыялістаў.

Персанальнае размеркаванне маладых спецыялістаў на работу праводзіцца камісіям, зацверджанай міністэрствам або ведамствам.

Камісія па персанальному размеркаванню забяспечвае:

а) выкананне плана міжведамаснага і міжрэспубліканскага размеркавання маладых спецыялістаў;

б) прадастаўленне работы ўсім выпускнікам у адпаведнасці са спецыяльнасцю і кваліфікацыяй, набытымі ў навучальнай установе, з улікам атрыманай імі спецыяльнасці, акадэмічнай паспяховасці, сямейных абставін, стану здароўя, а таксама ўдзелу ў навукова-даследчай і грамадскай рабоце;

в) першачарговае накіраванне маладых спецыялістаў на прадпрыемствы, будоўлі і пускавыя аб'екты, якія маюць вострую патрэбу ў кадрах спецыялістаў.

Кожнаму маладому спецыялісту камісія паведамляе аб месцы работы (прадпрыемства або арга-

нізацыя, гарадское (раённае) упраўленне або адзел і г. д.), аб пасадзе, размеры зароботнай платы, відзе прадастаўляемай жыллёвай плошчы. Камісія заслухоўвае і абмяркоўвае таксама асабістыя пажаданні маладога спецыяліста аб яго будучай рабоце.

Маладыя спецыялісты, якія не з'явіліся без уважлівых прычын у камісію па персанальному размеркаванню, размяркоўваюцца завочна.

Нязгода маладога спецыяліста з рашэннем камісіі па персанальному размеркаванню не вызваляе яго ад прыбыцця на работу па назначэнню.

Маладыя спецыялісты, якія маюць інваліднасць першай або другой групы, накіроўваюцца на работу з улікам стану іх здароўя па месцу пастаяннага жыхарства сям'і або з іх згоды на адно з месцаў прапанаваных камісіяй.

Маладым спецыялістам, якія маюць бацькоў-інвалідаў першай або другой групы, пры адсутнасці ў сям'і іншых працаздольных членаў работа прадастаўляецца па іх просьбе па месцу пастаяннага жыхарства бацькоў.

Жонкам (мужам) ваеннаслужачых афіцэрскага і начальніцкага саставу, а таксама сержантаў і старшын звыштэрміновай службы прадастаўляецца работа па месцу пастаяннага праходжання службы іх мужамі (жонкамі) пры наяўнасці там работы па спецыяльнасці.

На супругаў ваеннаслужачых тэрміновай службы, а таксама курсантаў ваенных вучылішчаў ўдзельна гэтага пункта Палажэння не распаўсюджваецца.

Маладым спецыялістам — жанчынам, у выпадку цяжарнасці або калі яны маюць дзіця ва ўзросце да аднаго года, работа прадастаўляецца па месцу пастаяннага жыхарства сям'і (мужа, бацькоў).

Сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы адначасова, работа прадастаўляецца на прадпрыемствах і ў арганізацыях, якія размешчаны ў адным горадзе або раёне. Калі адзін з супругаў заканчвае навучальную ўстанову раней, то яму прадастаўляецца работа на агульных падставах, з улікам будучага накіравання на работу ў той жа раён (горад) другога супруга, калі ж пазней — па месцу назначэння супруга.

Пры ўступленні маладых спецыялістаў у шлюб пасля заканчэння работы камісія месца работы супругаў вызначаецца па дагаворанасці паміж міністэрствамі або ведамствамі, на прадпрыемствах і ў арганізацыях якіх ім прадастаўляецца работа, а ў выпадку рознагалосся — міністэрствам або ведамствам, у распараджэнні якога знаходзіцца навучальная ўстанова, зыходзячы з найбольш мэтазгоднага выкарыстання маладых спецыялістаў.

Калі камісія па персанальному размеркаванню ў выпадках, прадугледжаных пунктамі 12, 13, 14, 15 і 16 гэтага Палажэння, не можа прадаставіць работу маладому спецыялісту ў адпаведнасці з планам, яна накіроўвае маладога спецыяліста на работу па свайму меркаванню або па яго просьбе прадастаўляе магчымасць уладкоўвацца на работу самастойна.

Кіраўнікі вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў абавязаны дапамагаць маладым спецыялістам, якім камісія па персанальному размеркаванню прадастаўлена магчымасць уладкоўвацца на работу самастойна, у падшуканні работы па спецыяльнасці.

Пасля заканчэння работы камісія адхіліць або змяніць яе рашэнне можа толькі міністэрства.

Пасведчанне аб накіраванні на работу і грашовыя сродкі ўручаюцца ма-

ладым спецыялістам адначасова з дыпломам не пазней чым праз 5 дзён пасля заканчэння імі навучальнай установы. Персанальную адказнасць за своечасовае ўручэнне маладым спецыялістам пасведчанняў аб накіраванні на работу, грашовых сродкаў і дыпламаў нясуць кіраўнікі навучальных устаноў.

Даведкі аб прадастаўленні магчымасці самастойна ўладкоўвацца на работу (форма № 3) выдаюцца маладым спецыялістам у адпаведнасці з рашэннем камісіі па персанальному размеркаванню за подпісам кіраўніка навучальнай установы.

Спецыялісты з вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй абавязаны працаваць пасля заканчэння навучання ў адпаведнасці з накіраваннем камісіі па персанальному размеркаванню і накіраваннем міністэрства (ведамства) не менш трох гадоў, акрамя тых спецыялістаў, для якіх устаноўлены ўрадам іншыя тэрміны работы.

Заўвага. Маладым спецыялістам з вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй, якія прызваны ва Узброеныя Сілы СССР, час знаходжання ва Узброеных Сілах СССР залічваецца ў тэрмін абавязковай работы па накіраванню пасля заканчэння навучальнай установы.

Кіраўнікам прадпрыемстваў і арганізацый на працягу 3 год пасля заканчэння маладымі спецыялістамі навучальнай установы забараняецца выкарыстоўваць іх у апаратах кіраўніцтва, перамяшчаць на работу, якія не звязаны са спецыяльнасцю, а таксама звальняць з работы без дазволу міністэрства (ведамства), якому падпарадкавана данае прадпрыемства або арганізацыя.

Калі малады спецыяліст на працягу гэтага тэрміну па якой-небудзь прычыне не можа быць выкарыстан на прадпрыемстве або ў арганізацыі, куды ён накіраван камісіяй па персанальному размеркаванню, або прадпрыемства (арганізацыя) не забяспечвае выканання ўмоў працоўнага дагавору, зафіксаваных у пасведчанні аб накіраванні на работу, міністэрства (ведамства), у падпарадкаванні якога знаходзіцца данае прадпрыемства або арганізацыя, абавязана прадаставіць маладому спецыялісту ў сваёй сістэме іншую работу або па яго просьбе адназначна працаваць на работу ў сістэме іншага міністэрства (ведамства) па ўзгадненню з гэтым міністэрствам (ведамствам).

Кіраўнікам прадпрыемстваў і арганізацый забараняецца прымаць маладых спецыялістаў на работу да сканчэння трох год пасля заканчэння навучальнай установы без пасведчання адпаведнага міністэрства (ведамства) або даведкі навучальнай установы аб прадастаўленні магчымасці самастойна ўладкоўвацца на работу.

Кіраўнікі міністэрстваў, ведамстваў, прадпрыемстваў і арганізацый нясуць адказнасць за правільнае выкарыстанне маладых спецыялістаў на рабоце ў адпаведнасці са спецыяльнасцю і кваліфікацыяй, атрыманымі імі ў навучальных установах, а таксама за стварэнне ім неабходных жыллёва-бытавых умоў і ўмоў для хуткага набыцця практычнага вопыту і павышэння кваліфікацыі.

Маладыя спецыялісты забяспечваюцца жыллёвай плошчай прадпрыемствам (арганізацыяй), у якое яны накіраваны пры размеркаванні.

Маладыя спецыялісты, якія накіроўваюцца на работу ў установы асветы, культуры і аховы здароўя, гандлю, бытавога абслугоўвання, суда і пракуратуры, у выпадку адсутнасці ведамаснай жыллёвай плошчы, забяспечваюцца жыллёвай плошчай мясцовымі Саветамі дэпутатаў працоўных па хадайніцтву адпаведных устаноў і арганізацый.

Усім маладым спецыялістам, якія накіроўваюцца на работу пасля заканчэння навучальнай установы, прадастаўляецца да пачатку работы месячны водпуск незалежна ад таго, калі яны мелі апошнія канікулы ў навучальнай установе.

За час водпуску маладому спецыялісту выплачваецца дапамога ў размере месячнай стыпендыі за кошт прадпрыемства, у якое ён накіроўваецца на работу. Зароботная плата за час водпуску не выплачваецца.

Маладым спецыялістам, якім атрымалі магчымасць самастойна ўладкоўвацца на работу, дапамога за час водпуску не выплачваецца.

МОЖНА ГАНАРЫЦЦА

У Беларускім ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга навукова-даследчы інстытуце бульбаводства і садавінагароднінаводства працуюць 22 выпускнікі біялагічнага факультэта нашага універсітэта. Многія з іх ужо абаранілі кандыдацкія дысертацыі. Гэта А. М. Крэмнева, С. І. Бельская, Л. В. Бондар.

Святлана Іосіфаўна Бельская закончыла універсітэт у 1959 годзе і стала супрацоўнікам інстытута. У 1962 годзе яна паступіла ў аспірантуру пры інстытуце і пачала працаваць над дысертацыяй па важнай для сельскай гаспадаркі тэме «Вывучэнне пытанняў эпіфіталогіі фітафатараў бульбы ў Беларусі». Святлана Іосіфаўна даследавала прычыны масавага захворвання бульбы фітафатараў, унесла ўклад у арганізацыю мер барацьбы з ёю, распрацавала метады прагнозу фітафатараў у ўмовах Беларусі, абгрунтавала і прапанавала фітасанітарныя меры барацьбы з гэтым захворваннем. У цяперашні час С. І. Бельская займаецца вывучэннем бактэрыяў бульбы ў БССР.

У 1969 г. супрацоўніца гэтага ж інстытута, былая выпускніца нашага універсітэта Л. В. Бондар абараніла дысертацыю «Плямістасці яблыні ў БССР і распрацоўка спосабаў барацьбы з імі». Яна апублікавала 22 навуковыя работы. Зараз Л. В. Бондар — старшы навуковы супрацоўнік лабараторыі імунітэту, працуе над праблемай устойлівасці яблыні да паршы.

Многія былыя выпускнікі БДУ цяпер займаюцца ў аспірантуры гэтага інстытута: гэта Р. Г. Попель, В. Д. Паліксенава, В. В. Сяргеў, І. В. Генералава, Н. А. Далматовіч і іншыя.

Н. А. Далматовіч, напрыклад, займаецца праблемай унутрывідавочнай спецыялізацыі узбуджальніка паршы яблыні. І. В. Генералава даследуе бактэрыяльныя захворванні бульбы.

Былыя выпускнікі з'яўляюцца аўтарамі розных даведнікаў, практычных рэкамендацый спецыялістам сельскай гаспадаркі Беларусі. Імі апублікавана каля 100 навуковых работ у рэспубліканскіх і саюзных выдавецтвах.

Універсітэт можа ганарыцца сваімі выпускнікамі.
Л. КУНЕВІЧ,
студэнтка.

ШЭФСКАЯ РАБОТА — УДАРНАЯ СПРАВА КАМСАМОЛЬСКОЙ АРГАНІЗАЦЫ УНІВЕРСІТЭТА

СТАРЭЙШЫЯ СЯБРЫ

Іх з нецяярпеннем чакаюць і ў далёкіх сельскіх школах, і ў дзіцячых пакоях домакіраўніцтваў г. Мінска. Яны — студэнты розных факультэтаў нашага ўніверсітэта і... шэфы. А гэта значыць, людзі, якія ўмеюць

дарыць радасць іншым, ахвяруючы нярэдка сваім вольным часам. Зараз ва ўніверсітэце ідзе месячнік шэфскай работы, прысвечаны XVII з'езду ВЛКСМ. Аб тым, як ён праходзіць, раскажам у гэтых матэрыялах.

Вось ужо другі год у дзіцячым пакоі па вуліцы Маскоўскай, 1/2, працуюць студэнты ФПМ. Камандзір педагогічнага атрада — Таня Мінаева, студэнтка II курса.

Многа добрых спраў зроблена за гэты час камсамольцамі. У дзіцячым пакоі праводзяцца гутаркі, чытаюцца лекцыі, аформлены фотавітрыны, створаны гурткі, працуе бібліятэка... Два гады ўзначальвае танцавальны гурток Люба Логінава. «Рускі танец», «Лявоніху» вытанцоўвалі дзяўчынкі перад жыхарамі свайго домакіраўніцтва і ў свайго школе. А нядаўна іх цёпла сустракалі жыхары вёскі Ляхавічы Дзяржынскага раёна. Тады танцавальны гурток быў уключан у састаў агітбрыгады ФПМ, якая рабіла чарговы выезд у падшэфную школу.

Асаблівай папулярнасцю у хлопчынаў нарыстаецца фотатурок. Вядзе яго Геннадзь Літвінаў. Дзяўчынкі ж заўсёды застаюцца дзяўчынкамі. Ім падабаецца гурток «Умелья руні». А вась у малады турысцкі гурток запісаліся і дзяўчынкі, і хлопчыкі.

«Малайцы, рабяткі!» — хваліць сваіх памочнікаў выхавальца дзіцячага пакоя Людміла Пятроўна Гарошка. Л. МАЛЬКОВА, студэнтка ФПМ.

«Калі ты хочаш стаць добрым выхаваннем дзяцей — аддай ім сваё сэрца».

В. А. СУХАМЛІНСКІ.

У ШЭФСКІМ СЕКТАРЫ камітэта камсамола БДУ працуе 18 чалавек — прадстаўнікі ўсіх факультэтаў. Ужо ў кастрычніку, адразу ж пасля сельскагаспадарчых работ, былі ўстаноўлены цесныя кантакты з выхавальцамі і загадчыкамі дзіцячых па-

спеваў. Цікава прайшлі гутаркі «Мы любім кніжку», «Чаму гарбуз паласаты?», «Раскажу пра школу і дом». У дзіцячых пакоях праходзіць конкурс на лепшы матэрыял для насценнай газеты, на лепшы малюнак, фотаздымак. Кожны месяц у

над тымі школамі, што і мы. І цяпер, узгадняючы нашы планы, намнога лягчэй стала працаваць: што не па сілах студэнтам, тое могуць зрабіць нашы старэйшыя таварышы, і наадварот.

З 26 сакавіка на факультэтах праводзяцца дні адкрытых дзвярэй. Гасцямі студэнтаў будуць піянеры і школьнікі падшэфных школ, дзеці з домакіраўніцтваў. Сумесна з шэфскімі сектарамі факультэтаў у нас выпрацаваны канкрэтныя планы мерапрыемстваў на кожны дзень вясновых канікул з тым, каб як мага больш змаглі ўбачыць нашы малодшыя сябры, як мага лепш азнаёмліліся са студэнцкім жыццём. Тыдзень адкрытых дзвярэй супаў і з правядзеннем месячніка шэфскай работы, мэта якога — актывізаваць работу з падшэфнымі, дабіцца таго, каб ні адзін падлетак з домакіраўніцтваў не бадзяўся без мэты па вуліцы, кожны меў любімую справу.

Побач з тым добрым, што нам зроблена, няма і недахопаў. Многія факультэты работу праводзяць толькі ў плане чытання лекцый, што недастаткова. Усё яшчэ не могуць раскачацца журналісты, географы, фізікі. З гэтых факультэтаў нават саміх адказных выклікаць на пасяджэнне сектара вельмі цяжка. Калі гістарычны, філалагічны факультэты ўжо заслухалі ў камітэтах камсамола справаздачу аб рабоце шэфскіх сектараў, то на юрыдычным, фізічным, геаграфічным усё яшчэ толькі «мяркуецца». Адсюль і вынікі.

Часта многае залежыць і ад домакіраўніцтваў, але асноўная сіла — самі студэнты. Там, дзе камсамольскі запал, дзе прага адкрыць дзіцячую душу сапраўдныя, там заўсёды поспех.

М. ПРЫГОДЗІЧ,
член камітэта камсамола ўніверсітэта.

УРОК НА ЎСЁ ЖЫЦЦЁ

Мусяць, усе студэнты-філолагі, будучыя настаўнікі, заўсёды з вялікім хваляваннем і нецяярпеннем чакаюць час педагогічнай практыкі, калі яны дадуць свае першыя ўрокі, адчуваюць сябе настаўнікамі. Не сакрэт, што і мы, студэнты вячэрняга аддзялення беларускай і рускай мовы і літаратуры, чакалі... Яшчэ ў пачатку верасня на кароных перапынках паміж лекцыямі можна было пачуць гаворку аб школе, будучых уроках...

Але ж як хутка бяжыць час! Здалі сесію. Прамільгулі канікулы. І вось у актавай зале філалагічнага факультэта ідзе сход студэнтаў-практыкантаў. З добрымі парадамі і пажаданнямі выступаюць вопытныя педагогі, кіраўнік педагогічнай практыкі Алена Андрэўна Скачко. На сходзе мы былі размеркаваны па групах і накіраваны ў розныя школы Мінска.

Наша група — студэнты Н. Алькіна, І. Іванова, В. Баброўская, В. Ахрамовіч, Г. Доўнар і я пад кіраўніцтвам метадыста Вячаслава Васільевіча Каладзінскага атрымала накіраванне ў ШРМ № 28, у якой займаюцца рабочыя заводаў імя Завілава, гадзіннікавага, будаўнічага трэста № 3.

Першыя дні мы знаёмліліся са школай, прысутнічалі на ўроках беларускай і рускай мовы і літаратуры, а таксама на ўроках матэматыкі, фізікі, хіміі.

Школа адразу зрабіла на нас найлепшае ўражанне. Чыстыя, прасторныя класы, добра абсталяваныя кабінеты і лабараторыі і, самае галоўнае, — увага да нас з боку выкладчыкаў, іх жаданне дапамагчы нам, падзяліцца сваім багатым вопытам.

Мінуў тыдзень. І ўжо ў якасці настаўнікаў мы, студэнты-вячэрнікі, прыйшлі ў класы да вучняў, якія таксама працуюць і вучацца.

Надоўга нам запомніцца першы ўрок Н. Алькінай у 9 «А» класе. Хвалявалася Наташа, хваляваліся і мы — яе сябры. Гэта быў не толькі першы ўрок, гэта быў як бы пачатак выпрабавання ўсіх нас. Урок атрымаўся. Наташа здзівіла ўменнем трывацца, парадавала грунтоўнай падрыхтоўкай.

А потым практыкаваліся ўсе астатнія. Усяго далі 28 урокаў. Але гэта не надта многа. Хацелася б, каб заўтрашняй пяцікурснікі-практыканты мелі магчымасць даць урокаў значна больш, каб яны маглі прыйсці ў школу ўжо на IV курсе, пабыць у класах і прыгледзецца да работы настаўнікаў, а праз год адразу даваць урокі.

Пасля нашых урокаў заўсёды праводзілі абмеркаванні. Выступалі, указвалі на недахопы і памылкі, адзначалі станоўчае, рабілі вывады. Рахунак падводзіў наш кіраўнік. Яго заключнае слова заўсёды было вярнімі і аб'ектыўным. Наогул, ён шмат патрабаваў ад нас, але нам жа на карысць, як мы змаглі пераканацца, правёшы па некалькі ўрокаў. І ўсюды паспяваю: прысутнічаў на ўроках, гутарыў з вучнямі, быў галоўным арганізатарам вечара-сустрэчы з замежнымі студэнтамі.

Вечар гэты адбыўся ў актавай зале школы. Гасцей вітала дырэктар школы З. К. Хабарава, з павядавленнем аб знешняй палітыцы нашай партыі пасля XXIV з'езда КПСС выступіла студэнтка-практыкантка, сакратар камсамольскай арганізацыі гадзіннікавага завода Галіна Доўнар. Замежныя студэнты расказалі аб сваіх краінах: В'етнаме, Бангладэш, Самалі, аб сістэмах адукацыі ў іх. Вечар быў ва ўсіх адносінах цікавым і карысным. І не толькі для вучняў, але для нас і гасцей. Яны пазнаёмліліся з вячэрняй школай, прысутнічалі на ўроку рускай літаратуры, які якраз даваўся праводзіць мне. Тлумачыў тэму «Паэзія першай Вялікай Айчыннай вайны». Гэты ўрок мне не забыць ніколі ў жыцці. Вядома, хваляваўся, не ўсё атрымалася так, як хацеў. Але ўрок, як можна было меркаваць па выказваннях выкладчыкаў і гасцей, спадабаўся.

Нядаўна мы правялі гутаркі з вучнямі. І. Іванова расказала пра наш універсітэт, Г. Доўнар — аб гадзіннікавым заводзе, Н. Алькіна — пра чылійскага змагагара за свабоду, спевака Віктара Хару. Аб героях, імёнамі якіх названы вуліцы Мінска, была гутарка В. Баброўскай. Гутарку на эстэтыцы правяла В. Ахрамовіч. Я расказаў вучням аб сучаснай беларускай паэзіі.

Практыка закончылася. Але мы не раз яшчэ вернемся да яе, думачы аб сваёй будучай педагогічнай дзейнасці, робячы такія важныя ў нашай далейшай вучобе вывады аб жыцці, школе.

А пакуль бяспрэчна адно — практыка дала нам шмат. Мы пазнаёмліліся бліжэй са школай, мелі магчымасць хоць колькі сваіх ведаў, атрыманых за пяць гадоў навучання ва ўніверсітэце, перадаць вучням. Галоўнае ж, што яна ясна ўказала на тое, што нам яшчэ патрэбна многа вучыцца і працаваць над сабой.

В. ПАЗНЯК,
студэнт V курса вячэрняга аддзялення філфака.

П РА Ц А, П О Ш У К, Э Н Т У З І Я З М

кояў пры падшэфных домакіраўніцтвах, улічаны ўсе пажаданні і просьбы рабят. Адрозніе ж пасля сфарміравання педатрадаў, сумесна з членамі шэфскага сектара і прадстаўнікамі Кастрычніцкага райкома камсамола, прайшла вучоба камандзіраў і камісараў атрадаў. Рашэннем камітэта камсамола ўніверсітэта шэфства было аб'яўлена ўдарнай справай камсамольцаў. І работа закіпела. У мінулым месяцы ў школах і домакіраўніцтвах прайшлі рэйд-праверкі работы піянерважых і педагогічных атрадаў. На стол адзін за другім ляглі лісты справаздач.

Адказная за шэфскі сектар філалагічнага факультэта **Тамара КАБАН:**

— Другі год працуюць на факультэце педагогічныя атрады. Студэнты, будучыя педагогі, ахвотна ідуць да дзяцей, радуецца і дзеці сустрэчы са сваімі шэфамі. У кожным з домакіраўніцтваў ёсць свае бібліятэка, іграчка, піянерскі пакой, у якім 3—4 разы ў тыдзень дзяжураць педатрадаўцы. Амаль усюды працуюць гурткі: танцавальныя, мастацкага чытання,

Акруговым Dome афіцэраў праводзяцца ўрачыстыя ранішнікі «Прысязе бацькоў верныя».

Частымі гасцямі бываюць трэякурсікі ў Красненскай СШ. У лістападзе ў школе прайшоў вечар на тэму «Твая дарога ў жыццё», на якім нашы філолагі дзяліліся ўражанымі аб вучобе ва ўніверсітэце. Сумесна са старшакласнікамі быў дадзены вялікі канцэрт.

Надзя ШАУЧЭНКА,
гістарычны факультэт:

— Работа ў нас праводзіцца ў трох кірунках: па месцу жыхарства, у Мінскай СШ №52, у Засульскай школе Стаўбцоўскага раёна. На факультэце арганізавана шэсць педатрадаў. Дзяўчаты працуюць пільнаватымі ў 4—6 класах школы № 52, у Засульскай сярэдняй школе працуе гурток «Наш Ленінскі камсамол». Прачытаны чатыры лекцыі — аб міжнародным становішчы і па пытаннях этычнага выхавання.

Наладзіўшы цесную сувязь з домакіраўніцтвамі і школамі, мы адчулі: нам не хапае кантактаў з арганізацыямі і прадпрыемствамі, якія шэфствуюць

крытых дзіцячых вачэй.

Гэта адказна — быць настаўнікам. І гэта будзе зусім-зусім хутка. Таму няма неабходнасці паўтараць гісторыкам: «Шэфская работа — ударная справа камсамольскай арганізацыі». Гэта разумець самі і Каця Дзелько, і Света Манастырская, Віктар Рудэнка і Рыгор Лотак. Наташа Малахоўская, Віктар Плужнікаў і іншыя. Аб гэтым заўсёды памяць студэнты II

курса аддзялення філасофіі, якія ўзялі шэфства над Засульскай сярэдняй школай Стаўбцоўскага раёна. Нашы сувязі з яе вучнямі мацнеюць з дня ў дзень, а таму і сустрэчы нашы — сяброўскія, цёплыя. Тры разы пабывалі ў Засульскай школе нашы лектары, агітбрыгада. Піянерскі пакой атрымаў у падарунак ад гісторыкаў невялікую бібліятэчку.

Зразумела, заўсёды з задавальненнем едзеш туды, дзе цябе чакаюць, дзе табе рады.

Агітбрыгада мае сваіх энтузіястаў. Гэта Лена Худзіцкая, Васіль Жукаў, Света Мацюшонак, Людміла Шульга, Аляксандр Вараўка, Людміла Зайцава.

У бліжэйшы час мы дапаможам нашым сябрам у афармленні піянерскіх куткоў, прачытаем лекцыі,

прысвечаныя 50-годдзю прысвяцення піянерскай арганізацыі імя У. І. Леніна, цыкл лекцый «Выхоўваць выхаванасць», пакажам новы спектакль тэатра мініяцюр. З нецяярпеннем чакаем мы да сябе ў гасці вучняў Апечкаўскай і Засульскай школ у час вясновых канікул. Будзем і самі ў іх яшчэ не адзін раз.

Н. ШАУЧЭНКА,
студэнтка II курса аддзялення філасофіі.

РАДАСЦЬ СУСТРЭЧ

Ведаецца, якая грамадская работа самая цікавая? Шэфская. Гісторыкі згаджаюцца з гэтым адразу, бо хутка школа стане нашым домам, а вучні — зусім сваімі! Хлопчыкамі і дзяўчынкамі. І будзем хадзіць з імі ў паходы, арганізоўваць вясельны гульні, старанна і карпатліва рыхтавацца да ўрокаў. Гэта на нас кожны дзень будуць накіраваны погляды цікаўных, дапытлівых, шырока рас-

